

SKŁADNICA poleca:

Na Wielki Post:

Eremus: Tajemnica odkupienia (wieczorn.)	— — —	2.10 „
Zieja Jan X.: Opowieść pasyjna „	— —	1.10 „
Rakowski: Ukrzyżuj go (dla m. m.)	— — — —	1.— „

Utwory powyższe opracowane są na role męskie i żeńskie, dające się wystawić nawet w najgorszych warunkach lokalnych, a więc każdy oddział powinien wystawić powyższe sztuczki.

Zbliża się Wielkanoc — nie powinno zabraknąć w żadnym Ognisku z Biblioteki Wieczornicowej utworu scenicznego p. t.

„WIELKANOC” — — — — — cena 1 zł

Polska w hołdzie Wielkiemu Papieżowi Piusowi XI

Album — cena 1.50 zł.

Do zamówienia trzeba dołączyć kosztą przesyłki.

PWKs. Proboszcz
par. Juchnowiec
p-ta Juchnowiec
pow. Białystok/77

WIADOMOŚCI AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ
MIESIĘCZNIK

„Poznanie i wykonanie uchwał I. Synodu Plenarnego
szczytnym posłannictwem polskiego katolicyzmu”.

WIADOMOŚCI AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

Nr. 4

Kwiecień 1939

Rok IV

WARUNKI PRENUMERATY:

Rocznie	3,—zł.
Kwartalnie	0,75 „
Pojedynczy egzemplarz	0,25 „

Prenumeratę przysyłać należy pod adresem: **Wilno, Zamkowa 6-1** lub na konto P. K. O. 700.240. Właściciel konta: Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej.

TREŚĆ:

1. Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej	Str. 1
2. Referat Krucjaty Eucharystycznej	„ 4
3. Katolickie Stowarzyszenie Kobiet	„ 5
4. Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej	„ 8
5. Katolickie Stowarzyszenie Mężów	„ 12
6. Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej	„ 16
7. Tow. Dobroczynności Caritas	„

BRZMIENIE KONT P. K. O. STOWARZYSZEŃ AKCJI KATOLICKIEJ:

Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej konto P. K. O. 700.240.
Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej konto P. K. O. 700.317.
Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej konto P. K. O. 701.305.
Katolickie Stowarzyszenie Kobiet konto P. K. O. 701.313.

WYDAWCA: ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ

REDAKTOR: HENRYK CHMIELEWSKI

— ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: WILNO, ZAMKOWA 6 —

Druk. „POLONIA” WILNO, ul. Zamkowa 6.

WIADOMOŚCI AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ.

Nr. 4

Kwiecień

1939

NIECH BĘDZIE POCHWALONY JEZUS CHRYSSTUS

ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ

O Plusie XII.

Z Rzymu doszła nas bardzo radosna wiadomość, bo oto dopiero co osierocona Stolica Piotrowa, ma nowego Zastępcę Chrystusa Pana w osobie Piusa XII.

Cieszymy się, że nowy Ojciec św. będzie wielkim Apostołem pojednania narodów i nadal będzie kontynuował, jak to już w pierwszym swoim orędziu zaznaczył, rozpoczęte dzieło Akcji Katolickiej.

Należy, abyśmy chociaż pokrótce zapoznali się z życiorysem nowego Ojca św. Piusa XII.

Eugeniusz Pacelli, obecny Pius XII, urodził się dnia 2-go marca 1876 roku w Rzymie.

Po ukończeniu szkół średnich, dzisiejszy Ojciec św. idąc za powołaniem, poświęcił się stanowi kapłańskiemu. W roku 1899 został powołany do św. Kongregacji Nadzwyczajnych Spraw Kościelnych, gdzie powierzono mu szereg ważnych misyj. Później wykładał jako profesor w Kolegium, pracując jednocześnie w Watykanie. Sakrę biskupią otrzymał ks. prałat Pacelli z rąk Papieża Benedykta XV dnia 22 czerwca 1917 r. W tym też roku mianowany został nuncjuszem apostolskim w Monachium. Podczas wojny światowej na terenie Niemiec zasłynął z swej działalności w niesieniu pomocy uchodźcom i więźniom wojennym. W roku 1920 został mianowany nuncjuszem papieskim w Berlinie. Na tym stanowisku doprowadził do zawarcia pierwszego Konkordatu, jaki zawarła Rzesza ze Stolicą Apostolską w roku 1925. W uznaniu wybitnych zasług 16 grudnia 1929 r. Papież Pius XI obdarzył Msgra Pacellego purpurą kardynalską, a wnet potem 7 lutego 1930 r. Kardynał Pacelli mianowany został Sekretarzem Stanu z godnością Kamerlinga. Jako Sekretarz Stanu w roli Legata papieskiego odbył kilka podróży na Kongresy Eucharystyczne, do Buenos-Aires i Budapesztu, oraz jako legat jeździł do Lourdes i Lisieux we Francji. Był także w Stanach Zjednoczonych w 1936 roku. Wszystkie podróże przyczyniły się świetnie do wzmocnienia pozycji Kościoła.

W całym świecie katolickim Kardynał Pacelli zdobył sobie wiel-

ką cześć i miłość. Polska z niezmierną radością wita nowego Papieża, który tak piękną rolę, pełną zasług i chwały odegrał u boku swego wielkiego Poprzednika, związanego gorącymi uczuciami z naszą Ojczyzną.

Projekt porządku posiedzenia Zarządu Par. A. K.

1. Modlitwa.
2. Odczytanie protokołu poprzedniego posiedzenia.
3. Sprawozdania poszczególnych Oddziałów.
4. Kwadrans ewangeliczny.
5. Zaznajomienie się z „Wiadomościami A. K.”
6. Sprawy bieżące:
 - a) urządzenie święconego dla biednych,
 - b) zorganizowanie nabożeństw majowych w poszczególnych wsiach,
 - c) doprowadzenie do porządku cmentarzy grzebalnych i opieka nad przydrożnymi krzyżami,
 - d) pomoc w kwocie na Dar Narodowy (3 maja).
7. Wolne głosy.
8. Modlitwa.

Organizacje młodzieży pozaszkolnej.

Mamy różne organizacje które usiłują skupić w swych szeregach młodzież. Od niej zależy przyszłość nasza, to też nie jest rzeczą obojętną jakie organizacje pracują na naszym terenie i w jaki sposób wychowują młodzież.

1. Katolicki Związek Młodzieży.

To największa organizacja stojąca pod sztandarem Chrystusa Króla, daje największą gwarancję katolickiego i państwowego wychowania. Członkowie A. K. dobrze o tem wiedzą.

Powinni też orjentować się w tem jakie są jeszcze młodzieżowe organizacje i jakie ich tendencje. Wyliczymy niektóre z nich.

2. Związek Młodzieży Wiejskiej „Wici”.

Wyprowadza się z dawnego Centralnego Związku Młodz. Wiejskiej i od r. 1928 przybrał nową nazwę. Koła Młodzieży Wiejskiej tworzą koła sąsiedzkie, te powiatowe, potem łączą się w wojewódzkie, wreszcie w Związek Centralny.

Działaczy związkowych kształci Uniwersytet Ludowy w Gaci Przeworskiej.

Pismem organizacyjnym dla terenu wiejskiego jest „Wici”, a dla akademickiego — „Młoda Myśl Ludowa”.

Organizacja Zw. Mł. Wiejskiej „Wici” jest skrajnie radykalna i wojującą z wiarą i kościołem katolickim.

3. Centralny Związek Młodej Wsi (Siew).

Organizacja Siewu jest podobna do Wici. Różni się tylko poglądami politycznymi, gdyż jest prorządową, a Wici — opozycyjną.

Pismami Siewu są: „Siew Młodej Wsi” i „Przodownik Wiejski” — miesięczniki.

Stosunek pism do Kościoła nieprzychylny.

Wyraźnie to widać przedewszystkiem w książce p. t. „Podstawy Ruchu Młodowiejskiego”.

4. Związek Młodzieży Ludowej.

Pod nazwą „Zielona Gromada” znana była w woj. Białostockim. Opiekował się nią poseł Polakiewicz. Dzisiaj nie istnieje, a członkowie jej częściowo przeszli do „Młodej Polski”, częściowo wchłonął „Siew”.

5. Związek Młodej Polski.

Powstał w r. 1937 jako organizacja polityczna młodzieży Obozu Zjednoczenia Narodowego.

Wydaje pisma: „Młoda Polska, Młoda Wieś, Akademik, Szturmowiec Pracy” i inne.

6. Związek Harcerstwa Polskiego.

Organizacja ta znana jest od dawna i to z dobrej strony. Ideologia harcerstwa zgodna z zasadami wiary naszej.

W ostatnich czasach daje się zauważyć u góry wpływy polityczne, które u dołu mają różne odcienia i zabarwienia.

7. Związek Strzelecki.

Organizacja mająca w swoim założeniu czysto wojskowo-wychowawcze cele.

Przed laty pokutowały w wielu miejscach wpływy polityczne — radykalnego kierunku, a stąd i nieprzychylność do Kościoła.

Dzisiaj sytuacja zmieniła się na lepsze i należy się spodziewać, że do statutu Związku Strzeleckiego wstawiony będzie punkt o wychowaniu katolickim i stosunku organizacji do Kościoła katolickiego.

Dar Narodowy.

W dniu 3 maja Polska Macierz Szkolna zaapeluje do ofiarności społeczeństwa polskiego.

Polska Macierz Szkolna jako organizacja społeczna szerzy oświatę polską od czasów przedwojennych.

Obecnie w województwach wschodnich prowadzi i utrzymuje:

- 304 szkoły powszechne,
- 10 szkół średnich,
- 32 szkół zawodowych,
- 254 kursów dla przedpoborowych,
- 33 kursy i przedszkoli,
- 2032 biblioteki.

Ważność tych prac oceniają dodatnio najwyższe czynniki w Państwie przyjmując z Najdostojniejszym Episkopatem udział w Komitecie Honorowym Zbiórki.

Organizacje A. K. zechce przyczynić się ofiarnym groszem i czynem do pomocy w pracy zasłużonej i tak bardzo pożytecznej organizacji jaką jest Polska Macierz Szkolna.

Nominaty Prezesów Zarz. Paraf. A. K.

Stosownie do 17 art. Statutu Inst. A. K. na wniosek P. W. ks. proboszczów Arch. Inst. A. K. mianował prezesów Z. P. A. K. na okres 3 letni:

- 6. III. 1939 r. Aleksandrę Umiastowską w par. Lipniszki,
- „ „ Stanisława Rudziewicza, w par. Bielica,
- „ „ Józefa Puzewicza, w par. Mejszagoła,
- 7. III. „ Juljana Baranowskiego, w par. Ostrobramskiej,
w Wilnie,
- 18. III. „ Wacława Bohatkiewicza, w par. Kryuki.

Referat Krucjaty Eucharystycznej.

Za wiedzą i zgodą Najdostojniejszego Arcypasterza naszego, jako Dyrektora K. E. naszej diecezji, podajemy poniżej zamieszczoną ankietę, ułożoną przy współpracy Koła Katechetów w Wilnie.

Ankieta ta ma na celu nawiązać kontakt pomiędzy poszczególnymi kołami K. E. w naszej diecezji oraz dostarczyć materiału do rozpoczęcia planowej pracy nad ulepszeniem metod wychowania dzieci w tej organizacji. Uprzejmie prosimy o nadsyłanie odpowiedzi pod adresem: Wilno ul. Uniwersytecka 9, m. 10. Referat Krucjaty Eucharystycznej.

A N K I E T A.

1. Miejscowość, parafia, szkoła powszechna.
2. Czy istnieje Krucjata Eucharystyczna w szkole lub przy parafii?
3. Czy przyjmuje się wszystkie dzieci, które chcą należeć do K. E., czy z wyborem? Na jakiej podstawie dokonuje się wybór?

4. Od której klasy przyjmuje się dzieci?
5. Ile dzieci należy do K. E.? (Ile apostołów, rycerzy, aspirantów, kandydatów).
6. Jak się wybiera zarząd? (Czy dzieci wybierają same, czy wyznacza kierownictwo).
7. Jak zorganizowana praca? Czy podzielone są dzieci na zastępy?
8. Jak często odbywają się zebrania, czy są miesięczne Komunie św. i wspólne adoracje?
9. Jak się układa program pracy?
10. Jaki procent dzieci dotrwał w Krucjacie do ukończenia szkoły?
11. Co powoduje wystąpienie dzieci z K. E.?
12. Czym się daje zauważyć wpływ K. E. na jednostkę, klasę i szkołę?
13. Z jakiego środowiska pochodzą dzieci?
14. Czy prowadzi się współpraca z rodzicami i w jaki sposób?
15. Jaki udział biorą dzieci z Krucjaty w życiu parafialnym?

Podpis: a) Ks. Dyrektor
b) Kierownik (czka)

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIEC

SPRAWY ORGANIZACYJNE.

Sprawozdanie z pracy za 1938 r. Termin nadsyłania ich minął z dniem 15 marca. Brakuje nam sprawozdań następujących Oddziałów: Mieżany, Kanstantynów k. Dżisny, Łapienki, Downary, Ejtuny, Jelna, Nieciecz, Żołudek, Krupa, Wołkołata, Krewa, Żeladź, Synkowicze, Zabłocie k. Lidy, Wasiliszki, Budslaw, Worniany, Ostrowiec, Zelwa,

Oddziały te pomijamy w ogólnej statystyce i uprzedzamy, że o ile do dn. 1-go maja nie nadesłają sprawozdań lub usprawiedliwienia swego milczenia, zostaną zlikwidowane jako nieczynne.

Składki z Patronalnego Święta Kobiet. Przypominamy wszystkim Kierownictwom o uchwale Zjazdu Delegowanych z maja 1938 r., na mocy której każda członkini obowiązana jest do jednorazowej składki w wysokości 10 gr. na rzecz K.S.K. w dniu Święta Patronalnego. Zebrane pieniądze należy włożyć na konto PKO Nr.701.313. W miarę napływania składek będziemy je kwitować w „Wiadomościach”

ciach". Zjazd Delegowanych KSK odbędzie się w tym roku w Wilnie w dniach 20—22 maja.

W Zjeździe Delegowanych biorą udział z prawem głosu:

1) *Prezeski Oddziałów* lub wyznaczone przez nie, w ich zastępstwie, członkinie Kierownictwa.

2) *Delegatki Oddziałów* wybrane przez Walne zebranie w ilości 1 na każdą rozpoczętą setkę członkiń.

W charakterze gości serdecznie zapraszamy na Zjazd Wielebnych Księży Asystentów i wszystkie członkinie.

Przejazd za 50 proc. niższą koleją: Karty uczestnictwa upoważniające do nabycia biletu ulgowego prześlemy w swoim czasie. Prosimy zaopatrzyć się w dowody osobiste lub legitymacje z fotografiami.

Termin nadsyłania zgłoszeń na Zjazd Delegowanych upływa z dniem 13 maja. Po tym terminie nikt niżki kolejowej nie otrzyma.

Każda członkini biorąca udział w Zjeździe w charakterze delegatki lub gościa obowiązana jest wpłacić na konto w P.K.O. Nr. 701.313 tytułem składki zjazdowej 1 złoty. Wzajemnie za to otrzymają kartę uczestnictwa uprawniającą do ulgowego przejazdu kolejowego i wstęp na zebranie towarzyskie w czasie trwania Zjazdu.

Uczestniczki zjazdu mogą w Wilnie mieszkać prywatnie, osobom nie mającym mieszkań prywatnych zamówimy noclegi zbiorowe. *Koszty pobytu w Wilnie pokrywają uczestniczki zjazdu prywatnie lub z Kas Oddziałów.*

Program szczegółowy Zjazdu podamy w N-rze następnym „Wiadomości” oraz w specjalnym okólniku który wyślemy do Oddziałów.

Wnioski na Zjazd Delegowanych należy nadsyłać do dn. 13 maja.

Uwaga: Nie będą miały prawa głosu na Zjeździe Delegowanych te Oddziały, które nie nadesłały sprawozdania z pracy za 1938 r. lub nie uregulowały składki do K.S.K. za 1938 rok.

Zebrania. Na zebraniu Kierownictwa Oddziału w kwietniu należy między innymi omówić szczegółowo sprawę wysłania Delegatki na Zjazd Delegowanych do Wilna.

Na zebraniu plenarnem przeczytać i omówić dokładnie pogadankę o dziecińcach, którą wysyłamy do Oddziałów w marcu.

Na zebraniach zastępów: czytać „Gazetę dla Kobiet”, omówić sprawę nabożeństw majowych we wsi, dziecińców, uprawy ogrodów warzywnych przez członkinie K.S.K., przerabiać „Podręcznik dla kandydatek”.

Konkurs sprawności. Do Konkursu sprawności w pracy zgłosiły się dodatkowo Oddziały: Zabłudów, Krynki, Wielka Brzostowica, Nowo-Swięciany. Więcej zgłoszeń już nie przyjmujemy, bo termin upłynął. Wszystkim zgłoszonym Oddziałom życzymy „Szczęść Boże” w pracy.

SPRAWY RELIGIJNE.

Komunja św. łańcuchowa. Przypominamy Paniom o terminach Komunji św. łańcuchowej.

w kwietniu.

2. IV. Oszmiana, Traby, Opsa, Konwaliszki, Nowo-Swięciany.
9. IV. Swir, Kiemieliński.
16. IV. Krynki, Turośń, Hermaniszki.
23. IV. Postawy, Komaje.
30. IV. Korycin, Werejki, Starosielce.

w maju:

7. V. Lyntupy, Werejki, Jaszuny, Wawiorka, Tylża, Połuknia, Brzostowica Wielka, Białystok—Roch, Porudomino.
14. V. Dokszyce, Wilno — św. Piotra, Szemetowszczyzna, Widze, Swir, Kwasówka.
21. V. Hermanowicze, Turośń, Jaświły, Ejszyski, Minojty.
28. V. Kalinówka Kościelna. Ikaźń.

Prosimy pamiętać o terminach i o tem, że Komunję św. ofiarujemy w intencji wspólnej naszej pracy w KSK.

Maj — przygotowujmy się do zorganizowania nabożeństw majowych w każdej wsi. Pomyślmy już teraz o naprawieniu lub postawieniu we wsi krzyża lub kapliczki; dzieciom lub młodzieży oddajmy nad Nim opiekę i zbierajmy się tam codziennie na wspólną modlitwę.

Uchwały Synodu. Czy wszystkie Oddziały zaznajomiły swoje członkinie z uchwałami Synodu Plenarnego? Jeśli nie, to niech to zrobią coprędzej. Książeczka zawierająca zbiór uchwał kosztuje 40 gr.

Skrót dotyczący tylko katolików świeckich p. t. „Zew Chrystusowy”—10 gr.

Nowe wydawnictwa. Polecamy do bibliotek Oddziałów KSK 2 książki wydane przez Kat. Zw. Mł. ż.

1. „Błogosławieni”—12 kwadransów ewangelicznych—cena 90 gr.
2. „Skarb ukryty”—12 pogadanek ewangelicznych—cena 70 gr.

SPRAWY OŚWIATOWE.

Konkurs dobrego czytania. Kończy się dn. 1-go kwietnia. Wszystkie zespoły, które zgłosiły swój udział w pracy konkursowej otrzymają blankiety z pytaniami, na które będą musiały odpowiedzieć przodowniczki zespołów po omówieniu ich najpierw ze wszystkimi uczestniczkami zespołu.

Sprawozdanie trzeba będzie przesłać do KSK w Wilnie do dn. 1 maja.

Zakończmy pracę w zespole dobrego czytania uroczystym zebraniem, na które zaprosimy gości spośród miejscowego społeczeństwa.

Na program zebrania złożą się:

1. Powitanie gości.
2. Przemówienie przodowniczkę zespołu o celu konkursu, korzyściach z pracy zespołowej i metodach pracy.
3. Streszczenie książki przez jedną z uczestniczek zespołu.
4. Ogólna dyskusja nad myślą przewodnią książki, wyciągnięcie wniosków praktycznych.
5. Odczytanie ciekawych urywków książki lub inscenizacje.
6. Zakończenie.

3-ci Maj. Wzywamy wszystkie Oddziały do wzięcia udziału w obchodach urządzanych w dniu 3-go Maja. A możebyśmy same zorganizowały w tym dniu piękny obchód? Materiałami służy składnica.

SPRAWY SPOŁECZNO-WYCHOWAWCZE.

Święcone. Z okazji zbliżających się świąt Wielkanocnych pamiętajmy o najbiedniejszych z naszej wsi, niech każdy zastęp pomyśli o tem, by wspólnym wysiłkiem zapewnić chociażby najskromniejsze święcone wszystkim potrzebującym.

Dziecińce i ogródki dziecięce. Zbliża się okres robót polnych. Dzieci znowu będą pozostawione same sobie i narażone na niebezpieczeństwa. Myślmy o zorganizowaniu ogródków dziecięcych lub dziecińców. Pogadankę w tej sprawie wysyłamy do każdego Oddziału, niech będzie ona przeczytana i przedyskutowana w każdym zastępie, a wynikiem dyskusji niech będzie zorganizowanie najskromniejszego choćby dziecińca, który zapewni dzieciom opiekę, rozrywkę i dogład, a matkom spokojną pracę w polu.

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej

SPRAWY ORGANIZACYJNE.

Sprawozdanie roczne. Nie otrzymaliśmy sprawozdań rocznych za 1938 r. od następujących Oddziałów: Dzisna, Konstantynów k. Dzisny, Łapienki, Grodno — Bernardyny, Balingródek, Żołudek majątek, Krupa, Miguny, Nieciecz, Ejtuny, Gawja, Narwiliszki, Stara Rozendranka, Kurowszczyzna, Krośniany, Prymaki, Maluki, Remzy, Ostrowiec, Białowieża, Korewicz, Stubnica, Rohotna, Wilno — par. św. Jana.

Wszystkie wyżej wymienione Oddziały pomijamy w ogólnej statystyce, a kierownikom ich udzielamy surowej nagany za nieobowiązkowość i niesumienność w pracy.

Wzywamy kierownictwa do nadesłania do dn. 1 maja

sprawozdań z pracy, lub usprawiedliwienia z nienadesłania sprawozdania, o ile tego w terminie nie otrzymamy, będziemy uważały Oddział za nieczynny i skreślmy go.

Założenie nowego Oddziału w tej miejscowości będzie mogło nastąpić dopiero po upływie 6-ciu miesięcy.

Składka. Drużny skarbniczki, wpłacajcie składkę do K.S.M.ż. na konto w P.K.O. Nr. 701.305. Pierwszy kwartał już minął. Śpieszcie się, bo pieniądze są nam potrzebne.

Pisma organizacyjne to: „Kierownik”, „Młoda Polka” i „Wiadomości A. K.”—bez pism organizacyjnych niema pracy w Oddziale. Który Oddział niema ich jeszcze, niech zaprenumeruje w II kwartale i czyta.

Kierownictwa niech opracują dokładny program pracy Oddziału na II gi kwartał: kwiecień, maj i czerwiec. Praca musi być planowa, zgóry obmyślana.

Zastępy. Czy każda zastępowa ma już „książkę zastępowej”—cena 25 gr, i „Zastępy w K.S.M.ż.—cena 1 zł. 60 gr. Kupcie je jak najprędzej i według nich prowadźcie pracę w zastępach.

Zjazd Delegowanych KSMŻ. odbędzie się w tym roku w Wilnie w dniach 18—20 maja.

Na program jego złożą się: właściwy Zjazd Delegowanych, wykłady propagandowe, zwiedzanie Wilna, Pielgrzymka do Kalwarji. Szczegółowy program podamy w następnym numerze „Wiadomości A. K.”.

Kto przyjeżdża? Z urzędu swego bierze udział w Zjeździe z prawem głosu Drużna Prezesa Oddziału lub w jej zastępstwie wyznaczona przez nią członkini kierownictwa, oraz delegatka Oddziału 1 na każdą setkę Drużen wybrana przez Walne zebranie.

W charakterze gości serdecznie zapraszamy na Zjazd Wielebnych Księży Asystentów, członków współpracujących i Drużny.

Przejazd za kartą uczestnictwa upoważnia do nabycia biletu kolejowego ze zniżką 50 proc.

Legitymacja organizacyjna z fotografią obowiązuje.

Zgłoszenia należy nadsyłać do dn. 12 maja. Kto się zgłosi po tym terminie karty uczestnictwa nie dostanie i będzie musiał jechać za całym biletetem.

Każda Drużna biorąca udział w Zjeździe jako delegatka czy jako gość obowiązana jest wpłacić na konto w P.K.O. Nr. 701.305, lub po przyjeździe do Wilna 1 zł. 50 gr. tytułem składki zjazdowej, wzamian za nią otrzymają Drużny nocleg, herbatę z cukrem, zwiedzenie Wilna i wstęp na zebranie towarzyskie.

Drużny mające w Wilnie krewnych lub znajomych mogą mieszkać prywatnie—składka jednakowa dla wszystkich.

Należy zabrać ze sobą żywność na trzy dni, koc, poduszeczkę, ręcznik, mydło, szczoteczkę do zębów, grzebień, zeszyt i ołówek.

Wszystkie uczestniczkę zjazdu obowiązuje przepisowy mundur organizacyjny.

Nie mają prawa udziału w zjeździe Delegowanych (z prawem głosu) delegatki Oddziałów, które nie nadesłały sprawozdania lub nie opłaciły składek za 1938 r.

Wnioski na Zjazd Delegowanych można nadsyłać do dn. 12-go maja późniejsze nie będą uwzględnione.

Konkurs sprawności w pracy. Dodatkowo zgłosiły swój udział w Konkursie sprawności w pracy Oddziały: Krzemienica, Szarkowszczyzna, Kalinówka. Wszystkim zgłoszonym Oddziałom życzymy wytrwania i pięknych wyników w pracy.

Pierwsza książka KSMż. Sprawozdanie z przeprowadzonej próby kandydackiej nadesłały Oddziały: Dolhinów, Tryczówka, Rukojnie, Lida—Fara, Raduń, Korwie, Parafjanów, Postawy.

Czekamy dalszych sprawozdań — czas już skończyć z „Pierwszą książką” — zostawmy ją kandydatkom. Śpieszcie się, Druchny.

SPRAWY RELIGIJNE.

Komunja św. Łańcuchowa. Przypominamy, że w kwietniu zgłosiły swój udział w łańcuchu Komunji św. Oddziały:

2. IV. Zaniewicze.
9. IV. Lipniski.
16. IV. Landwarów, Hermaniszki.
23. IV. Łuczaj.
30. IV. Wilno—im. Em. Plater, Rzesza, Kwasówka, Borejki, Dolhinów. Białystok-Fara.

a w maju:

7. V. Stare-Troki, Michałowo, Ławaryszki, Stare-Wasiliszki, Żukiewicze. Hoduciszki, Ikażń, Swisłocz, Lida-Słobódka, — Podbrzezie.
14. V. Dokszyce, Konstantynów k/Świra, Dolistów.
21. V. Żyrmuny, Szydłowice, Kowale, Odelsk, Szarkowszczyzna.
28. V. Łunna, Dryświaty, Jezioro, Miadziol.

Pamiętajcie, Druchny, o terminach i o tem, że Komunję św. ofiarowujemy w intencji wspólnej naszej pracy w KSM-ż.

A może które Oddziały mogłyby zorganizować oddziałowy łańcuch Komunji św. przynajmniej w maju i czerwcu?

Maj. Pamiętajcie, Druchny, o nabożeństwach majowych dla siebie i dla innych. Zaopiekujcie się krzyżami i kapliczkami przydrożnymi — majenie ich, to wasz obowiązek. Zapisujcie się do kółek Zywego Różańca.

SPRAWY OŚWIATOWE.

Konkurs dobrego czytania. Wszystkie zespoły dobrego czytania książki otrzymują do wypełnienia ankiety dwojakiego rodzaju! 1 jest

przeznaczony tylko dla przodowniczkę zespołu, inne dla każdej Druchny biorącej udział w pracy zespołu.

Wypełnione ankiety należy przesłać do KSMż w terminie do dnia 1 maja, na ich podstawie Sąd konkursowy oceni pracę Druchny i przyzna nagrody.

Przypominamy, że każdy zespół winien zorganizować na swoim terenie wieczornicę na zakończenie konkursu — ramowy program był podany w marcowym n-rze „Wiadomości”.

Kurs świetlicowy. KSMż chcąc przyjąć Druchnom z pomocą w prowadzeniu pracy kulturalno-oświatowej i wyszkolić „świetliczanki” orgnizuje w Wilnie w terminie 8—17 maja b. r. 10 dniowy kurs świetlicowy.

W kursie mogą wziąć udział Druchny mające ukończonych przynajmniej 6 oddz. szkoły powszechnej i 17 lat.

Przejazd za 50 proc. zniżką kolejową. Zgłoszenia należy nadsyłać do dnia 1 maja — późniejsze zgłoszenia nie będą uwzględnione. Ilość miejsc na kursie ograniczona. Zarząd KSMż. zastrzega sobie prawo wyboru kandydatek na kurs.

Uczestniczki kursu będą mieszkały wspólnie, całodzienne wyżywienie zapewnione.

Zabrać trzeba ze sobą: Koc, jasiek, bieliznę pościelową, przybory do higieny osobistej (ręcznik, mydło, grzebień, szczoteczka do zębów), mundur organizacyjny, pantofle gimnastyczne, notatnik, ołówek.

Oplata za kurs wynosi 10 zł. płatne zgóry przy zgłoszeniu.

Druchny, które nie będą korzystały ze wspólnego mieszkania i wyżywienia płacą połowę t. zn. 5 zł.

Prosimy zastanowić się poważnie nad wyborem kandydatki na kurs, żeby mogła z kursu naprawdę skorzystać.

Na program kursu złoży się: Egzamin z „Pierwszej Książki”, wykłady i zajęcia organizacyjne, praca kulturalno-oświatowa (czytelnictwo pism, książek, świetlice, praca samokształceniowa), śpiew, inscenizacje, tańce, korowody, recytacje i t. p. Konferencje religijne, zwiedzanie miasta.

Korzystajcie z okazji, Druchny, i zgłaszajcie się szybko, by nie zabrakło miejsc.

PRACĄ ROLNICZA.

Wiosenna praca na poletkach. Gdy zniknie zima, obeschnie ziemia, słońce ją dostatecznie wygrzeje — wyruszmy w pole: sprzęgnijmy swoje poletko lub dajemy drapacz lub chociażby bronę a nawet grabie, aby wzruszyć zaskorupiałą ziemię, aby umożliwić dostęp powietrza, ciepła i zatrzymać wilgoć nagromadzoną w okresie zimowym.

Przodowniczka zaopatrzywszy swoje konkursistki w odpowiednie nasiona zwołuje zespół (najlepiej) i razem wszyscy od poletka do poletka wspólnie wymierzają, wyznaczają rzędy, przodowniczka pokaże jak należy wysiać lub posadzić nasienie lub roślinkę, pamięta by wszystkie czynności wraz z datami opisały konkursistki w zeszytach.

Konkursistki — ochoczo, raźnie zabierają się do pracy, według wskazówek przodowniczki zasiewają całe poletko pilnie zapisując wszystko co robią w dzienniczku i nietylko prace wykonane, ale różne spostrzeżenia, zjawiska zachodzące w przyrodzie, szkodniki i t. p.

Zespół po zasiewach w dalszym ciągu robi wspólnie zbiórki, na których omawia prace praktyczne zespołu, najbliższą lustrację zespołową po wzejściu roślin, wycieczkę lub odwiedzinę sąsiedniego zespołu p. r. lub w innej organizacji jeśli jest na miejscu i prowadzi P. R. — uprzednio zawiadamiając odnośne organizacje. Korzysta z lustracji p.p. Instruktorów by jak najwięcej wykorzystać czas i zdobyć jak najwięcej wiadomości.

Zespoły hodowlane postarają się o materiał w OTO i KR.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW

Wasołego Alleluja! wszystkim członkom KSM i ich rodzin zasyła Zarząd Kat. Stow. Mężów Arch. Wil.

WYBÓR PAPIEŻA.

Jego Eminencja Ks. Kardynał Eugenjusz Pacelli dotychczasowy Sekretarz Stanu został wybrany Papieżem i przyjął imię wielkich swych poprzedników — Pius XII. (Patrz art. w dziale Arch. I. A. K.)

DO WIADOMOŚCI.

Przypominamy, iż zgodnie z uchwałą Walnego Zjazdu Delegowanych KSMężów, który się odbył w r. 1938, nikt nie może być zwolniony od opłat członkowskich na rzecz Centrali KSM w Wilnie. Wobec powyższego ubieganie się o zwolnienie jest niecelowe stosownie do uchwał szesnastolatniego Zjazdu Delegowanych.

SPRAWOZDANIE ROCZNE.

W każdym numerze „Wiadomości A. K.” piszemy o konieczności nadesłania sprawozdania rocznego. Przykro już nawet pisać. Mimo naszych nawoływań, są jeszcze oddziały, które nie spełniły swego obowiązku organizacyjnego. O ile do 1. IV. b.r. kierownictwo KSM

sprawozdanie nie nadeszła, skreślimy oddział z ewidencji. Przypominamy, że żaden oddział, nawet słabo pracujący nie może się usunąć od tego obowiązku i żadne tłumaczenie nie będzie brane pod uwagę.

ZJAZD DELEGOWANYCH.

Tegoroczny Zjazd Delegowanych KSMężów Arch. i Wileńskiej odbędzie się w Wilnie w dniach 12 i 13 maja 1939 r.

W związku z tem kierownictwo Oddziałów KSM na swem posiedzeniu omówi sprawę Zjazdu Delegowanych, zapozna się ze statutem KSM art. 20 i postara się by na Zjazd koniecznie wydelegować swego przedstawiciela. Należy przygotować ew. wnioski. t. zw. życzenia dotyczące rozwoju prac w KSM, wnioski te będą rozpatrywane na Zjeździe, o ile wpłyną na piśmie conajmniej na 2 tyg. (t. j. do dnia 28. IV. b.r.) do Stowarzyszenia KSM — Wilno, Zamkowa 6.

Koszty podróży na Zjazd Delegowanych pokrywa kasa Oddziału Składka Zjazdowa ustala się w wysokości 2 zł.

Zniżki kolejowe — przypuszczalnie wynosić będą 50 procent w drodze powrotnej.

Noclegi wspólne za opłatą od 80 gr.

Program Zjazdu:

Dzień 12 maja: godz. 9-ta Msza św. w Bazylice Katedralnej.

1. Otwarcie Zjazdu i przemówienia.
2. Wybór prezydium.
3. Stwierdzenie obecności.
4. Sprawozdanie z działalności za rok 1938.
5. Sprawozdanie kasowe.
6. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
7. Dyskusja nad sprawozdaniami.
8. Program pracy na rok 1939.
9. Budżet Stowarzyszenia na rok 1939.
10. Dyskusja nad programem i Budżetem.
11. Wybór delegatów na Zjazd do Warszawy.
12. Zakończenie obrad.
13. Zobranie towarzyskie.

13 maja: dzień przeznaczony na referaty godz. 9 ta:

1. Cztery Międzynarodówki marksistowskie.
2. Zadanie Kat. Stow. Mężów.
3. Sprawy organizacyjne KSMężów.
4. Sprawy rolne w KSM.

W sprawie Zjazdu Delegowanych zostanie wydany i rozesłany specjalny okólnik do wszystkich oddziałów KSMężów.

WSPÓLNE ŚWIĘCONE.

Zalecamy bardzo oddziałom KSM. w okresie wielkanocnym urządzić wspólne święcone.

Na całość takiej uroczystości składa się poświęcenie darów przez ks. Asystenta, jego przemówienie, inne przemówienia, ogólne dzieło się jajkiem i składanie życzeń.

Można to połączyć ze wspólną herbatką; pożądaną jest rzeczą by w czasie herbatki zorganizować okolicznościowe urozmaicenia: jak śpiewy, deklamację i monologi.

Tam gdzie warunki temu sprzyjają, można takie uroczystości łączyć wspólnie z innymi St. Kat. W każdym razie należy urządzić „święcone” nawet w najbardziej ubogich oddziałach, bez większych kosztów i nakładu pracy. Wszystko to jest tak miłe, tak serdeczne, rodzinne, wzmacniające dusze i zachęca członków KSM do dalszej wiernej służby Bogu, dla dobra Kościoła i Ojczyzny.

POMOC POTRZEBUJĄCYM.

Dobroczynnością czyli miłosierdziem względem ubogich zajmuje się wiele organizacji kościelnych i świeckich.

My mężczyźni, członkowie KSMężów nie możemy usuwać się od tej pracy. Pamiętajmy słowa Chrystusa Pana:

„Bądźcie miłosierni”. Na sądzie ostatecznym będzie się domagał od wszystkich uczynków miłosierdzia.

Chociażby sami niewiele mieli, są jeszcze tacy, co mniej mają od nas, co przymierają głodem, co cierpią od zimna i choroby. Ubogich nie potrzebujemy daleko szukać. Są oni pomiędzy nami; znajdują się w każdym mieście, w każdej wsi. Winniśmy im przyjść z pomocą. Wiosna nadchodzi, a są tacy, którzy nie są w stanie obsiać: zasadzić swego skromnego kawałka ziemi; pamiętajcie o nich, nie każdy biedak przyjdzie prosić. Niektórzy się wstydzą, a niektórzy nawet sił i zdrowia nie mają.

Na zebraniach naszych i wszystkich obradach sprawę pomocy dla potrzebujących należy zawsze omawiać.

Co robić w m-cu kwietniu 1939 r.

Kierownictwa Oddziałów:

1. Przeczytać artykuły z „Wyżyn, Przeboju i Wiad. A. K.”.
2. Omówić sprawę święconego w Oddziale.
3. „ ” Zjazdu Delegowanych w Wilnie.
4. Sprawę organizowanie Sekcji rolnych w oddziale.

Oddział KSM:

1. Podać do wiadomości ogółu członków o powziętych decyzjach i zarządzeniach KSM Arch. Wil.

2. Wykład n. t. „Życie wewnętrzne i sakramentalne” (liturgia) z Uchwał Synodu Plenarnego.

3. Sprawy miejscowe.

W m-cu kwietniu będziemy omawiać w ramach hasła A. K. „Katolicy a zagadnienie społeczno-gospodarcze”.

SEKCJA ABSTYNYENCKA.

Pisaliśmy już o tem, że zebrania abstynentów powinny być jak najbardziej urozmaicone. Wypełniając zadawalniająco ten punkt porządku dziennego, dajemy dowód, że abstynencja nie zmniejsza, lecz przeciwnie, zwiększa radosny nastrój uczestników zebrania. Materiał do urozmaiceń możemy czerpać ze zbiórki: „Precz z wódką” i „Nasz wróg”, oraz ze „Sceny Oświatowej”, dodatek do „Kierownika”.

Jednak najlepiej będzie, gdy abstynenci urozmaicenia będą układać sami: Nie jest to takie trudne, trzeba tylko spróbować. Metody tej trzyma się Wileńskie Koło Abstynentów i ma pod tym względem wyniki dość dobre.

Gdy zapas urozmaiceń w Sekcji się zwiększy, powinniśmy wtenczas z najlepszymi z nich wystąpić na zebraniu plenarnem całego Oddziału Kat. Stowarzyszenia. Dobry wiersz, czy monolog, dowcip, lub lub zagadka, albo i krótka inscenizacja mogą zrobić większe wrażenie i być skuteczniejszymi w propagandzie trzeźwości, niż nudny i źle wypowiedziany odezyt.

Nie pomijajmy też żadnej wieczornicy, przedstawienia, obchodu, zabawy, czy jakiej innej imprezy naszych Stowarzyszeń, aby nie zgłosić na nie jakiej deklaracji, czy innego występu o treści przeciwko-alkoholowej. Za takimi urozmaiczeniami możemy się zgłaszać na zebrania oraz imprezy innych organizacji przyjaznych. — W ten sposób postępując, sekcja wyrobi sobie dobrą opinię, a ludzie zaczną inaczej patrzeć na abstynencję i abstynentów, którzy będą dla nich uosobieniem radości i humoru!

Pożądaną byłaby wymiana dobrych i udatnych urozmaiceń własnego układu członków sekcji abstynenckich. „Tygodnik Katolicki-Nasz Przyjaciel” nie odmówi nam swego pośrednictwa i lepsze utwory pewnością wydrukuje na swych łamach ku pożytkowi wielkiej rzeszy abstynentów, rozsianych po całej rozległej archidiecezji Wileńskiej. — Piszcie więc, abstynenci, urozmaicenia i przesyłajcie je, po wykorzystaniu na miejscu, pod adresem: „TK-NP” Wilno, Zamkowa 6.

SEKCJA ROLNA K. S. M.

Istniejące sekcje rolne KSM prowadzą pracę w dwóch kierunkach: teoretycznym i teoretyczno - praktycznym.

1. Sekcje przerabiające zagadnienia gospodarcze teoretycznie, na swoich zebraniach lub na zebraniach plenarnych oddziału, ponieważ

spełniają swoje zadanie, gdyż każda praca da pewne rezultaty.

Do pracy teoretycznej Kierownicy Sekcji Rolnych powinni wybierać tylko aktualne materiały, do pogadanek, odczytów, referatów i czytań wspólnych, względnie rozwijać zainteresowanie kwestją rolną, tą, która interesuje wszystkich członków.

Wszelkie broszury omawiające w szczególach zagadnienia rolnicze, można nabawać w Składnicy Akcji Apatolickiej — Wilno, Zamkowa 6. Wielkie usługi do pogadanek przynosi na każdą niedzielę „Tygodnik Apatolicki-Nasz Przyjaciel” w „dziale gospodarczym”.

2. Sekcjom pracującym praktycznie w dziedzinie uprawy roślin, przypominamy, o zaopatrywaniu członków w nasiona dobre t. zn. dobrych odmian i o dobrej sile kiełkowania. (Patrz „Wiadomości” za m-c marzec w dziale Młodzieży Męskiej — na okładce).

Sadzeniaki ziemniaków należy wyszukiwać w gospodarstwach posiadających dobre i zdrowe odmiany.

3. Członkowie sekcji rolnych, którzy otrzymali nawozy sztuczne, użyją pod uprawiane przez nich rośliny, stosując 3 kg. nawozu na 200 m² poletko. Po dokonaniu zbiorów z poletek nawożonych użytkowymi nawozami sztucznymi, sekcje rolne prześlą pod adresem Stowarzyszenia uwagi członków co do wyników stosowanych nawozów: podając jaki nawóz, pod jaką roślinę, przez kogo był stosowany i jaki uzyskano wynik — dodatni lub ujemny.

4. Sekcje prowadzące pracę teoretyczną, zechcą nadesłać spisy członków, biorących udział w tej pracy, w czasie możliwie najprędszym.

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej

Osobiste. Dnia 23 marca b. r. upłynęło 15 lat od chwili rozpoczęcia pracy w Akcji Katolickiej Młodzieży przez Druha Piotra Kudukisa. Druh Kudukis był jednym z organizatorów pierwszych oddziałów S. M. P. na terenie m. Wilna i od tej chwili niezmiernie pracuje wśród młodzieży pozaszkolnej. Druhowi Instruktorowi Stowarzyszenia składa życzenia dalszej owocnej pracy.

Oddziały które nie nadesłały sprawozdań rocznych. Poniżej ogłaszamy te oddziały, które nie nadesłały sprawozdań rocznych. Wobec rozpoczęcia prac nad ogólnie-diecezjalnym sprawozdaniem K. S. M. M. oddziałów tych, o ile nie spełnią natychmiast swego obowiązku organizacyjnego, nie uwzględnimy w tem sprawozdania:

Wasilków, Niewodnica, Uhowo, Zawady (par. Św. Rocha—Białystok), Rogówek, Werenowo, Gieranony, Ossowo, Podbrzezcie, Belmont, Gajdy, Mieżany, Rymszany, Widze, Smolwy, Pelikany, Brasław, Szudziałowo, Jąłówka miasto, Wielka Brzostowica, Różanystok, Konstantynów k. Dżisny, Głębokie—wieś, Prozoroki, Czerniewicze, Bobrowszczyzna, Zadoroże, Dżisna, Grodno—po-Bernardyńska, Hoża, Porze-

cze, Obuchowicze, Przewalka, Dukuszy—Pijarskie, Jęczmieniszki, Żarnowogi, Goniądz, Mileskie, Bobrowka, Zabrodzie, Skindzierz, Górnystok, Ostra—Góra, Zdroje, Skrzybowce, Kirjanowce, Niemen, Żołudek, Nieciecz, Minojty, Mihuny—par. Trokiele, Gawje, Mosty, W.—Jodkiewiczce, Bienica, Kraśne n-Uszą, Chożów, Wołkołata, Postawy, Wesolucha, Hrudzowo, Żuprany, Krewo, Narwiliszki, Koleśniki, Ejaszyski, Byteń, Kurowszczyzna, Bogusze, Sokółka, Kamionka - Stara par. Sokólskiej, Lipienno, Korkożyski. Komaje, Hoduciszki, Lyntupy, Sorokpol (Górze), Konstantynów k-Swira, Żeladź, Zaświrz, Rudniki, Landwarów, Jaszuny, Dziembrów, Zabłoc, Nowy-Dwór k-Lidy, Remzy par. Zabłoc, Maluki par. Zabłoc, Tołoczki par. Zabłoc, Wasiliszki, Ozierodowicze par. Kościeniewiczze, Krzywicze, Kurzeniec, Łazduny, Pierszaje, Rohońnica, Strzebница, Mścibów, Porozów, Białowieża, Ostrowiec, Swiranki, Pryciuny par. Bujwidzkiej, Rohotna, Dworzec.

Zjazd Delegowanych. Przypominamy, że już najwyższy czas rozpocząć w Oddziałach przygotowania do wzięcia udziału w Zjeździe Delegowanych. Przypominamy, że zgodnie ze statutem w Zjeździe Delegowanych biorą udział: Prezes Oddziału lub wyznaczony jego zastępca, oraz 1 delegat Oddziału na każdą rozpoczętą setkę Druhów. Zgłoszenia należy nadsyłać już teraz. Zgłaszający się zostaną zaopatrzeni przez Stowarzyszenie w zniżki kolejowe.

DZIAŁ PRZYSPOSOBIENIA ROLNICZEGO.

Druhowie Perowcy! Niewystarczy zgłosić zespół do pracy, zimą prowadzić pracę samokształceniową teoretyczną, aby spełnić obowiązek organizacyjny i ukończyć przysposobienie rolnicze — należy pamiętać o tem, że by było i czym zacząć pracę praktyczną.

Niezaopatrzenie zespołu w materiały konkursowe jak: dzienniczki, nasiona i materiał hodowlany, nie tylko że rozbija zespół ale stworzy takie warunki, że w danej miejscowości młodzież na zawsze zniechęci się do pracy w akcji przysposobienia rolniczego, które dotychczas, a mamy wrażenie i nadal będzie jedyną formą pracy w dążeniu wsi polskiej do dobrobytu i niezależności materialnej.

Wieś rolniczą podnieść zdała oświata rolnicza połączona z praktycznym zajęciem.

Druhowie Przodownicy i Kierownicy Sekcji Rolniczych niech pełni poświęcenia dla dobra własnego i swoich bliźnich, wszelkie niechęci młodzieży do akcji czynnej — praktycznej w P. R., zwalczają przede wszystkim swoim przykładem i dużym wysiłkiem woli.

Jak często słyszy się, że zespół rozpadł się dla tego, że nie było komu pomyśleć nad sprowadzeniem nasion.

Czyj to jest obowiązek? — Tylko i to wyłącznie Druha Przodownika! Druhowie przodownicy — nasiona są do nabycia w Waszej Centrali. Ceny nasion podane były w ubiegłym numerze Wiadomości w Waszym dziale. Pamiętajcie, że rozbić pracę i zniechęcić młodzież jest łatwo, ale odbudować bardzo trudno — nie bądźcie więc rozpierzchnymi swojego gniazda — zaopatrzenie w porę zespoły w materiał konkursowy!